

illum affligebat: quasi vero dixisset, quia plebs delectat, suorum etiam servorum opera te castigabo. per tuos te plebs: Aquarum conversio in sanguinem, utpote exitialis hominibus, sterilifans agros, mortifera piscibus, ut à Deo inflicta, valde molestissima, & quia extitit Pharaoni. At vero ipsamet aquarum lethalis transmutatio in sanguinem, ut fuit voriva, ac expetita per suos Magos, æmulatione facta cum Moïsi operatione; amantissima, ac gratissima fuit Pharaoni, omnibusque ejus optimatibus; quia plebs te delectat: quod est voluntarium, omnem amaritudinem emollit: quod autem est coactum, repugnante voluntate, omnem molestiam, ac asperitatem secum importat.

QUESTIO III.

Quare Joannes venientes ad se, ut ab eo baptizentur, progenies viperarum, dicit?

13. Textus. **A**lter Text. n.7. Videns autem multos Pharisæorum, & Sadducæorum venientes ad baptismum suum, dixit eis: Progenies viperarum, quis demonstravit vobis fugere à ventura ira? De his multa dixi citato cap. 1. q. 20. 30. 31. & 32. nunc vero adde, & nota, quod ut ibi ait Text. n. 6. & baptizabantur ab eo in Jordane: in Jordane autem baptismum penitentiae baptizat Joannes, ut ibi aperiat janua regni cœlestis: ubi datus est aditus filiis Israël, terram promissionis intrandi. Josue. 2. n. 15. jam ibi figuratur transitus ad cœlestem terram promissionis.

14. **Q**uestio inquit, cur autem Joannes eos dicit, progenies viperarum; de quo decem rationes dedi ex mente Sanctorum Patrum citata quest. 30. Nunc vero insuper accipe D. Isidorum Pelusiot. lib. 1. epist. 105. sic explicat rem: Progenies, &c. Aiam hanc feram matrem uterum, cum in lucem editur, abrodere, Quoniam igitur Deum, qui eos genuit, dereliquerunt, atque omnem sibi concessam graviam extinxerunt, ea videlicet in irritum redacta, meritis perinde venenatis animalibus eos confert per ingratitude accepta beneficia oblitterantibus, ne dicam corrodentibus: venenatum viperarum genus, secum ingratitude malum profert, beneficia liberaliter accepta à maternis visceribus corrodit, oblitterat, & extinguit: sicut animi gratitudo beneficium acceptum ex gratia dantis fovet, auget, ac honorat; sic & barbarica ingratitude, in tantum vult enecare, ac extinguere, ut etiam in ipsum benefactorem transeat, ut eum perimat, ac è medio tollat: sic & Judæi se opposuerunt contra Matrem synagogam, occidendes prophetas, ut loquitur Imperfectus homil. 3. in Matthæum, Viperarum natura est rumpere viscera matrum suarum, & sic nasci: Quoniam ergo Judæi persequentes prophetas corruerunt matrem suam synagogam, sicut ipsa lugens in Canticis, Filii matris mee dimicaverunt in me, ideo viperarum geminina vocantur.

Ingratitudo gratiam acceptam corrodit, & extinguit.

Imperfect. Secundo ait Joannes: Progenies viperarum, quis vobis demonstravit fugere à ventura ira? Pungitne, an laudat Joannes hōce homines,

15. Cæcæanus.

quia de salute intima animæ suæ curabant. Videns multos Pharisæorum, & Sadducæorum, venientes ad Baptismum suum, & confluentes peccata sua: Laudat quidem, sed miraculum reputat, quod filii à parentibus improbis desciscant in salutem, ait Cæcæanus. Ratio admirationis est, quod vos, qui à patribus, veluti naturali propagatione infecti estis, acquieveritis demonstrari via recta, &c. tanta vis est à malo parente, ut filius ediscat modum malè vivendi, à quo hausit modum vivendi. Unde laus est maxima, quod Asa à matre idololatram non edisceret; ait Text. de ipso 3. Reg. 15. n. 11. Fecit Asa rectum in conspectu Domini: deinde addit etiam v. 13. Insuper & Machæam matrem suam amavit, ne esset princeps in sacris Priapi: Ut Asa maximè esset laudatus à sacro Textu, sat esse videbatur, quod de eo testificaretur, fecit rectam coram Domino: sed insuper ad quid additur impietas matris suæ, ut inde maximè accresceret ejus laus, quod ab improbo matre bonus filius prodierit, teste Isidoro Claro. Factum itaque id est in laudem, & honorem Asæ, quod optimus filius, per matrem pessimam à vero Deo ad idololatram perducere non potuerit.

Monet Josue Hebræos c. 24. nu. 14. Nunc ergo time Deum, & auferite Deos, quibus servierunt Patres vestri: Ægyptii multa idola colebant, sicut & gentes, per quas in deserto transierunt, ut Amalecitas, & alios Idumæos, ex quibus multa idola secum poterant asportare: cur ergo Princeps non præcipit, ut in universum omnes falsos Deos à se abjiciant, sed tantum ait, quibus servierunt Patres vestri: Cæcæanus ibi ne sine affectu ad imitandum patres suos quoad Deorum cultum: cum Parentes habuissent Dæmonum cultores, valde pronum erat liberos labi eam in labem, nisi Princeps id caveret peculiariter, parentibus eorum refutatis, & in hoc erat totum periculum, & ideo expressiva admonitio fuit hinc necessaria; non sic verò de idolis aliorum gentium.

QUESTIO IV.

Quare Joannes ait de Christo D. Cujus ventilabrum in manu sua, ad congregandum triticum in horreum, & paleas ad comburendum?

17. **A**lter Text. num. 12. Cujus ventilabrum in manu sua, & permandabit arcem suam, & congregabit triticum in horreum, paleas autem comburet igni inextinguibili: Hoc satis explicavi citato cap. 1. quest. 38. Per ventilabrum significatur Divinum judicium, seu discretio Divini judicii, quo Christus D. discernit bonos à malis in area sua, hoc est in Ecclesia sua: nunc verò adde.

18. Primo: & si per paleas intelligantur reprobi, ac peccatores, qui valde instabiles facile quovis peccati vento jactantur huc, & illuc, instant ventilabri, Divino judicio projiciuntur in ignem ad incendium æternum: tunc ait D. Cæcæus Dialogo 4. Qui vero velut triticum nutritores proximorum fuerunt, & redè virtutem profecerunt, illos in horreum conportat,

Ad cœlestem portat, conveniens: Triticum congregandum in cœleste horreum sunt, qui largitatis beneficentia erga egenos maxime se exhibent, ut non tantum illis conferant nutrimentum, sed etiam se velut alimentum in pauperum impendant & sustentationem, ne quid aliquid in eis videatur, quod misericordiarum viscera non redolet, quod in pauperes non distribuatur, ac in eos summa pietate non coergetur.

19. **R**abbanus. Secundo. Rabbanus Maurus apud Catenam, sic ait: Paleas autem comburet igni inextinguibili. Verum hac inter paleas & zizania distat, palea non alio, quam triticorum semine procedunt: zizania vero de diverso: De paleis pronuntiat Joannes hanc rigorosam sententiam: paleas autem comburet igni inextinguibili: non vero de zizania; quia zizania quamvis degeneret à semine, aliquando tamen ex diuturno consortio convertitur in aliquam tritici speciem: ut observat M. Cellada in Tobiam, cap. 6. §. 2. 3. n. 3. At vero palea non alio: quam triticorum semine procedunt: ex eodem grano ac semine procedunt triticum, ac palea, & triticum valde proficuum, ac utile ad alimentum, ac sustentationem, & tamen palea, stipulæ infructifera, inutilis, degenerantes à suo præclarissimo semine, apertissime inextrin guibili igni deputantur. his denotatur quod impii: ac mali Christiani in area Ecclesiæ ex eodem grano, ac semine Evangelici verbi nati, cum electis, ac prædestinatis: qui proficiunt in vitam æternam; ipsi tamen; tanquam leves stipulæ inutiliter evanescent, luxuriosè frondentes in omni vitio, turpitudine, & instabiles sine ullo Dei timore, meritis ad ignem sempiternum coacervantur: paleas autem comburet igni inextinguibili.

20. **C**lem. Alex. Tertio. Clemens Alexandrinus in exhortatione ad genes, arguens eos quibus prava peccandi consuetudo subcrevit, de æterna eorum salute nihil fidendum, sic ait: mala autem consuetudo post excessum ex hoc vita vanam penitentiam affert cum supplicio: & post pauca subdit in rem præsentem: Malum ventilabrum consuetudo. Vis scite, quid in area Ecclesiæ Dei paleas à tritico, id est reprobos à prædestinatis discernat. Malum ventilabrum consuetudo. Quisquis tenaciter in aliquo vitio diuturno demergitur, reproborum gregi jam videtur addictus: prava delinquendi consuetudo damnationis signum est: & raro in ipsis penitentia fructus introspicitur.

21. **C**æcæus. Quarto. Cæcæus Nazianzeni frater, citato Dialog. 4. ait: Multi capti difficiles putavi, miserabiliter vita privati sunt, apud nos quidem Orebus, & Zebus, Salmana, & Abimelechus, & Goliathus, & Absalon, & quicunque similes illi fuerunt: apud externos autem Hectores: Aiaces, & ipsi qui propter fortitudinem instanti erant Lacedæmones: quoniam non habebant cum robore conjunctam virtutem. Eleganti vultu, & pulchra facie, ut Helena, & Absalon; fortes, & validi ut Salmana, ut Goliathus, ut Hector, qui videbantur invincibiles, ac omni modo insuperabiles, facili negotio, ut unius fundæ rotatu miserè corruerint, hoc sanè non mirandum: non obtinebant cum pulchritudine, ac robore adnexam virtutem. Non habebant cum robore conjunctam justitiam; Lucifer natura valde sublimis, miserè projectus est in tartara; de quo ait: Ezechiel d. 17. Perdidisti in decore tuo sa-

22. **D.** Basilius in regulis brevioribus, interrog. 257. ait: qui sunt illi, de quibus dicitur: Paleas autem comburet igni inextinguibili? Si nimirum, qui eo modo utiles sunt iis, qui digni sunt regno cœlorum, quemadmodum palea tritico: neque id ex ullo charitatis instinctu adversus Deum proximave faciunt: sive in donis Spiritus, sive in corporis officiis: atque ita interfectus seipsum deserant, Paleas non inutiles, sed idoneas, & necessariam operam grano impendant; nam mediante palearum beneficio granum confurgit, ac nutritur, & in spica multiplicatur; cur ergo paleas, quæ tot officia, & obsequia electis granis præstiterunt, sic eventilater projiciuntur in ignem inextinguibilem; quia hi nimirum homines paleares, dissoluti, flexibiles, instabiles, qui quamvis utiles sint electi, sicut paler grano: Neque id ex ullo charitatis instinctu adversus Deum, proximumve faciunt: sed obliqua, ac flexibili intentione in malum, sine qua totum opus sine medulla charitatis evanescit, exsiccat, & arefcit, ut ad ignem inextinguibilem destinetur, cum in eis non inveniatur succus, ac humor virtutis, ac justitiæ. Ab intentione opus totum suum valorem participat; ut sit utilis, vel inutilis.

23. **Rom.** 8. De excellentissima Æterni Parentis Charitate testatur Paulus Rom. 8. n. 32. Qui proprio filio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum: Ecce altissimum opus Divini Parentis filium tradentis ad mortem; tamen Judas de se sic proclamavit: Peccavi tradens sanguinem justis: Matth. 27. n. 4. Pater tradidit, & Judas tradidit: primum opus traditionis profundissimum, & altissimum; secundum exhibitum à Juda pestiferum, ac malignissimum; & ex quo principio ejusdem sanguinis traditio: In uno est ad peccatorum redemptionem; in altero verò ad summum criminis augmentum; à Patre tradebatur ex summa, & alta charitate ad redimenda peccata, propter salutem generis humani; à Juda vero propter depravatam affectum, ac argenti lucellum. Ecce quanta differentia ex diversa intentione in eodem opere invenitur, ad tam contrarios affectus producendos: D. August. in Psalm. 93. ait: Si traditor Christi, & non tradentis animus considerandus est, hoc fecit Judas, quod fecit Deus Pater? qui proprio filio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum: Hoc fecit Judas, quod fecit ipse Dominus Jesus, qui seipsum tradidit pro nobis oblationem, & hostiam. Et tamen gratias agimus Deo Patri, & Filio, & detestamur Judam, non enim ille pro nobis tradidit Christum, sed pro argento.

24. **D.** Bernard. sapientia erat, cujus initium est timor Domini; & inde omnia perdidit D. Bernard. serm. 24. Dicitur: Nolo decorem, qui mihi sapientiam tollat: Absit à nobis decor, absit elegantia, absit virium fortitudo, sit in nobis vera Christiana sapientia non inveniatur, quæ est in timore Domini.

25. **Rom.** 8. De excellentissima Æterni Parentis Charitate testatur Paulus Rom. 8. n. 32. Qui proprio filio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum: Ecce altissimum opus Divini Parentis filium tradentis ad mortem; tamen Judas de se sic proclamavit: Peccavi tradens sanguinem justis: Matth. 27. n. 4. Pater tradidit, & Judas tradidit: primum opus traditionis profundissimum, & altissimum; secundum exhibitum à Juda pestiferum, ac malignissimum; & ex quo principio ejusdem sanguinis traditio: In uno est ad peccatorum redemptionem; in altero verò ad summum criminis augmentum; à Patre tradebatur ex summa, & alta charitate ad redimenda peccata, propter salutem generis humani; à Juda vero propter depravatam affectum, ac argenti lucellum. Ecce quanta differentia ex diversa intentione in eodem opere invenitur, ad tam contrarios affectus producendos: D. August. in Psalm. 93. ait: Si traditor Christi, & non tradentis animus considerandus est, hoc fecit Judas, quod fecit Deus Pater? qui proprio filio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum: Hoc fecit Judas, quod fecit ipse Dominus Jesus, qui seipsum tradidit pro nobis oblationem, & hostiam. Et tamen gratias agimus Deo Patri, & Filio, & detestamur Judam, non enim ille pro nobis tradidit Christum, sed pro argento.

26. **Rom.** 8. De excellentissima Æterni Parentis Charitate testatur Paulus Rom. 8. n. 32. Qui proprio filio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum: Ecce altissimum opus Divini Parentis filium tradentis ad mortem; tamen Judas de se sic proclamavit: Peccavi tradens sanguinem justis: Matth. 27. n. 4. Pater tradidit, & Judas tradidit: primum opus traditionis profundissimum, & altissimum; secundum exhibitum à Juda pestiferum, ac malignissimum; & ex quo principio ejusdem sanguinis traditio: In uno est ad peccatorum redemptionem; in altero verò ad summum criminis augmentum; à Patre tradebatur ex summa, & alta charitate ad redimenda peccata, propter salutem generis humani; à Juda vero propter depravatam affectum, ac argenti lucellum. Ecce quanta differentia ex diversa intentione in eodem opere invenitur, ad tam contrarios affectus producendos: D. August. in Psalm. 93. ait: Si traditor Christi, & non tradentis animus considerandus est, hoc fecit Judas, quod fecit Deus Pater? qui proprio filio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum: Hoc fecit Judas, quod fecit ipse Dominus Jesus, qui seipsum tradidit pro nobis oblationem, & hostiam. Et tamen gratias agimus Deo Patri, & Filio, & detestamur Judam, non enim ille pro nobis tradidit Christum, sed pro argento.

27. **Matth.** 27. n. 4. Pater tradidit, & Judas tradidit: primum opus traditionis profundissimum, & altissimum; secundum exhibitum à Juda pestiferum, ac malignissimum; & ex quo principio ejusdem sanguinis traditio: In uno est ad peccatorum redemptionem; in altero verò ad summum criminis augmentum; à Patre tradebatur ex summa, & alta charitate ad redimenda peccata, propter salutem generis humani; à Juda vero propter depravatam affectum, ac argenti lucellum. Ecce quanta differentia ex diversa intentione in eodem opere invenitur, ad tam contrarios affectus producendos: D. August. in Psalm. 93. ait: Si traditor Christi, & non tradentis animus considerandus est, hoc fecit Judas, quod fecit Deus Pater? qui proprio filio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum: Hoc fecit Judas, quod fecit ipse Dominus Jesus, qui seipsum tradidit pro nobis oblationem, & hostiam. Et tamen gratias agimus Deo Patri, & Filio, & detestamur Judam, non enim ille pro nobis tradidit Christum, sed pro argento.

28. **Rom.** 8. De excellentissima Æterni Parentis Charitate testatur Paulus Rom. 8. n. 32. Qui proprio filio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum: Ecce altissimum opus Divini Parentis filium tradentis ad mortem; tamen Judas de se sic proclamavit: Peccavi tradens sanguinem justis: Matth. 27. n. 4. Pater tradidit, & Judas tradidit: primum opus traditionis profundissimum, & altissimum; secundum exhibitum à Juda pestiferum, ac malignissimum; & ex quo principio ejusdem sanguinis traditio: In uno est ad peccatorum redemptionem; in altero verò ad summum criminis augmentum; à Patre tradebatur ex summa, & alta charitate ad redimenda peccata, propter salutem generis humani; à Juda vero propter depravatam affectum, ac argenti lucellum. Ecce quanta differentia ex diversa intentione in eodem opere invenitur, ad tam contrarios affectus producendos: D. August. in Psalm. 93. ait: Si traditor Christi, & non tradentis animus considerandus est, hoc fecit Judas, quod fecit Deus Pater? qui proprio filio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum: Hoc fecit Judas, quod fecit ipse Dominus Jesus, qui seipsum tradidit pro nobis oblationem, & hostiam. Et tamen gratias agimus Deo Patri, & Filio, & detestamur Judam, non enim ille pro nobis tradidit Christum, sed pro argento.

CHRISTUS JESUS
Baptizatur.

TExt. n. 13. Tunc venit Jesus à Galilæa in Iordanem: De quo mysterio latè egi tom. 1. in Evangelia, lib. 3. cap. 2. per 28. Quaestiones: adde.

QUESTIO V.

Quare Spiritus Sanctus in forma Columbae apparuit super caput Christi?

24. Textus.

Dicitur in Text. n. 16. Ecce aperti sunt ei caeli, & vidit Spiritum Dei descendentem sicut columbam, & venientem super se: Quod mysterium explicavi citato cap. 2. q. 19. 20. 21. 22. breviter adde ad majorem doctrinam.

25. D. Chryl.

Primo, in magnam laudem Baptizatur ait D. Chrysostomus hom. 16 in Joan. Cum alter baptizaret, alter baptizaretur, ne quis de Joanne id verbum dictum arbitraretur, venit Spiritus Sanctus, qui hujusmodi amovet dubitationem: Venit Divinus Spiritus Sanctus, ut Christum ablutum in aquis manifestaret; ac à Baptista secerneret. Tamen Paterna vox tam hic, quam in Transfiguratione in monte Thabor auditur. Matth. 17. n. 5. & tamen non apparet Spiritus Sanctus, ut modo in Jordane, nam in Thabor aderant tres Apostoli, Petrus, Joannes Evangelista, & Jacobus, & cum ibi Patris vox intonat, Hic est Filius meus dilectus: planum erat, quod ad nullum alium vox illa referebatur, nisi ad Christum D. At verò modo in Jordane aderant simul Christus, & Baptista, & ne qui revocaret in dubium ad quem vox Patris dirigebatur, descendit Spiritus Sanctus Christum verum Dei filium ostendens: Et ne quid de Joanne id verbum dictum arbitraretur, venit Spiritus Sanctus, qui hujusmodi amovet dubitationem. Baptista Christi personam non cognoscebat determinatè, ut ipse testatur Joan. 1. n. 33. Et ego nesciebam eum: & qui misit me baptizare in aqua, ille dixit mihi: super quem videris Spiritum descendentem, & manentem super eum, hic est, qui baptizat in Spiritu Sancto. Cum Christus, & Baptista simul præsentes existant, ad discernendum quisnam est ille; qui baptizat in Spiritu Sancto; & est Filius Dei, descendit Spiritus Sanctus: Super quem videris Spiritum descendentem.

Spiritus Sanctus ostendit paternam vocem, non ad Joannem sed ad Christum referri.

Joan. 1.

Secundò, Venit Christus Jesus in hunc mundum tanquam Agnus, ut de ipso clamabat Isaias 49. n. 1. Emitte Agnum, Domine, dominatorem terræ: sic & nolter Baptista eum ostendebat! Ecce Agnus Dei, Joan. 1. n. 36. & cum modo in Jordanis aquis baptizatur, Vidit Spiritum Dei, descendentem sicut Columbam: & manentem super se: Ecce dominator universæ terræ qui Agnus est, cui Columba insidet. Sed quid Agnus, quid Columba ad dominandum, & subjiciendum orbem? Siq idem Agnina, Columbinave mansuetudo, ac lenitas, valde

Leni principis ingenio videntur Leones.

potens est ad fortissimos Leones, ac rapaces Prudent. aquilas subjiciendas, ac domandas. Sic canit Prudentius lib. Cathemert. hymno 3.

Agnus enim vice mirifica
Ecce Leonibus imperat:
Exagitantque truces aquilas
Per vaga nubila, perque natos
Sydere lapsa Columba fugat.

Tertiò, hic apparet Divinus Spiritus in figura Columbae: Vidit Spiritum Dei descendentem sicut Columbam, & venientem super se: At in Cœnaculo super Apostolos descendit sub ignitis linguis, ut scribitur Act. 2. n. 3. Et appa-
27. Actor. 2.

paruerunt illis dispersa lingua, tanquam ignis, & sedit super singulos eorum, & repleti sunt omnes Spiritu Sancto: Et cur super Apostolos descendit sub forma ignis? Respondet Occumenius ibidem; Lingua opus erat, qua Dei dona declararet, ac illustraret, que in modum ignis universa repugnancia corripere: Venit in figura linguæ, & ignis, ad publicanda, & declaranda accepta dona virtute Divini Spiritus; & etiam ad comburendum, ac destruendum quidquid contrarium erat; sed adhuc urget difficultas cur in cœnaculo in figura ignis, hic verò in Jordane sub forma Columbae: Occumenius ait: Considera verò quod apud Joannem; ut ab uno homine cognosceretur, in modum Columbae videtur descendens super caput Christi: quando autem multitudinem totam converti oportebat, tanquam ignis. In Jordane, ut à Joanne agnosceretur, sub Columbae specie apparet Divinus Spiritus, ut ostendatur puritas, innocentia, ac Christi lenitas: At in cœnaculo, in quo super Apostolos descendebat, constituens eos totius orbis doctores, sub forma ignis venit, denotans lucem doctrinæ, & vitæ, ac ardorem Charitatis, & zelum animarum, quibus resplendere, ac ardere tenentur prædicatores Evangelicæ.

Occumen.

Prædicatores lucem doctrinæ & vitæ, ardent charitate.

Quartò, D. Basilii Seleucus Orat. 2. ait: 18. Jordani fluente reservabatur mirabilior quadam de Christi Incarnatione prædicatio. Ideo Patet clamore prædicationis fecit, Spiritus volans indicium. Et videre erant inopinatum; in aquis matrix parabitur; qua cœlo crees pareret. O inaccessibleia mysteria! aqua pariebat, ut cœlo civis adscribantur. In aquis Jordanis Pater, & Spiritus Sanctus Christi Divinitatem testantur, & Cœli aperiantur, ac si ex Spiritu, & aqua renascitur sint homines, ut ingrediantur cœli palatium, sic tam feliciter ex aquis nascimur, ut si ex parte nostra non detur aliquod impedimentum jam quasi ad gloriam elevari videmur: ad quod spectans Tertull. lib. de Baptismo, sic incipit: Felix sacramentum aquæ nostræ, omnes felicitates nascentis hominis ex aquis sacri Baptismatis quaerendæ sunt.

D. Basil. Sel.

Ab undis Baptismi felix auspicium humana salutis.

Cum Jonas mitteretur à Deo, ut prædicaret Ninive: Ipse verò surrexit, ut fugeret in Thar. 29. Joan. 1.

Joan. 1. n. 3. Dum autem fugiens navigaret per mare, exorta magna tempestas, compulsi sunt navæ ut Jonam mitterent in mare; deglutus à bellua, post tres dies ad salutis portam pervenit. Quidam Propheta, quia inobediens extitit Dei mandatis, à Leone interfectus est, 3. Reg. 14. n. 34. Cur ergo Jonas non obediens Dei mandatis, & fugiens ab eo, à Leone non occiditur; sed mari traditur? Divina Providentia non intendebat mortem Jonæ; sed

Auspicium humana salutis ab D. Ambr.

sed ejus inobedientiæ reparationem, inde aquis traditur, ut ab eis desumeretur ejus salutis, ac felicitatis auspicium. Disponebat Deus totum negotium reparationis humanæ salutis ab aquis proveniendum esse. D. Ambr. lib. 5. in Hexameron. cap. 5. & ait: Quod de Iona signum loquar, quem cœtus excepit ad vitam, reddi ad prophetandi gratiam; Emendavit aqua, quem terrena deflexerant: psallebat in utero cœti, qui

morebat in terris, & ut utriusque elementi redemptione non præteriretur, terrarum salus in mari ante præcessit: quia signum filii hominis, signum Iona. In utroque remedium; majus autem in mari pietatis exemplum, quoniam exceperunt pisces, quem homines resutarunt. Unde extitit augurium vitæ, ac salutis Prophecia ex aquis; nempe, Terrarum salus in mari ante præcessit.



CAPUT IV.

I.



UNC Jesus ductus est in desertum à Spiritu, ut tentaretur à diabolo. 2. Et cum jejunasset quadraginta diebus, & quadraginta noctibus, postea esuriit. 3. Et accedens tentator dixit ei, si Filius Dei es, dic ut lapides isti panes fiant. 4. Qui respondens dixit, scriptum est, non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo, quod procedit de ore Dei. 5. Tunc assumpsit eum diabolus in sanctam Civitatem, &

statuit eum super pinnaculum Templi. 6. Et dixit ei, si Filius Dei es, mitte te deorsum, scriptum est enim, Quia Angelis suis mandavit de te, & in manibus tollent te, ne forè offendas ad lapidem pedem tuum. 7. Ait illi Jesus rursum, scriptum est, non tentabis Dominum Deum tuum. 8. Iterum assumpsit eum diabolus in montem excelsum valdè: & ostendit ei omnia regna mundi, & gloriam eorum. 9. Et dixit ei, Hæc omnia tibi dabo si cadens adoraveris me. 10. Tunc dixit ei Jesus, vade Satana: scriptum est enim: Dominum Deum tuum adorabis, & illi soli servies. 11. Tunc reliquit eum diabolus: & ecce Angeli accesserunt, & ministrabant ei. 12. Cum autem audisset Jesus quod Joannes traditus esset, secessit in Galilæam. 13. Et relicta civitate Nazareth: venit, & habitavit Capharnaum maritimam, in finibus Zabulon, & Nephthali. 14. Ut adimpleretur, quod dictum per Isaiam Prophetam. 15. Terra Zabulon, & terra Nephthaim via maris trans Jordanem Galilææ gentium. 16. Populus, qui sedebat in tenebris, vidit lucem magnam: sedentibus in regione umbræ mortis, lux orta est eis. 17. Exinde capit Iesus prædicare, & dicere, Pœnitentiam agite: appropinquavit enim regnum Cœlorum. 18. Ambulans autem Iesus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus, & Andræam fratrem ejus mittentes rete in mare serant enim piscatores. 19. Et ait illis, venite post me & faciam vos fieri piscatores hominum. 20. At illi continuo relictiis retibus, secuti sunt eum. 21. Et procedens inde, vidit alios duos fratres, Jacobum Zebedæi, & Joannem fratrem ejus in navi cum Zebedæo patre eorum, reficientes retia sua: & vocavit eos. 22. Illi autem statim relictiis retibus, & patre, secuti sunt eum. 23. Et circuibat Iesus totam Galilæam, docens in Synagogis eorum, & prædicans Evangelium regni: & sanans omnem languorem, & omnem infirmitatem in populo. 24. Et abiit opinio ejus in totam Syriam, & obtulerunt ei omnes malè habentes, variis languoribus, & tormentis comprehensos, & qui dæmonia habebant, & lunaticos, & paralyticos, & curavit eos. 25. Et secuta sunt eum turba multa de Galilæa, Decapoli, & de Jerosolymis, & Judæa, & de trans Jordanem.

ARGUMENTUM CUM
Remissionibus.

primo, Vers. 1. Describitur Christi quadragenarium jejunium in deserto, & est explicatum 1. 1. in Ev. l. 3. c. 3.
Secundo, Vers. 18. Narrat Evangelista Christum D. ad suam sequen-

lam vocasse Petrum, & Andræam, Jacobum, & Joannem, quod explicavi tom. 2. cap. 8.
Tertiò, Vers. 18. Prædicat Iesus Evangelium Regni Dei in Galilæa, & sanat omnes infirmos, & languidos, qui ad ipsum concurrebant; quod